

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
Ter attentie van wethouder mevrouw K. Walters
Postbus 9900
1201 GM Hilversum

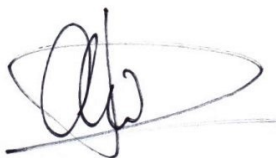
Hilversum, 1 april 2020

Geachte mevrouw Walters, geacht College van Burgemeester en Wethouders,

De Adviesraad Sociaal Domein Hilversum zendt u hierbij een advies aangaande de “Agenda Lokale Inclusie 2012-2023”

Mocht dit advies vragen oproepen, dan is de Adviesraad graag bereid om deze te beantwoorden.

Met vriendelijke groet,
namens de Adviesraad Sociaal Domein Hilversum,

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'A.W.A.M.P. Wijnands-van Daal', written over a light blue horizontal line.

Mw. A.W.A.M.P. Wijnands-van Daal,
Voorzitter

Algemeen	
Datum	1 april 2020
Wethouder	Mevrouw K. Walters
Ambtenaar	Mevr. E. Sejsener, de heer O. van Strien
Naam van het dossier	Agenda Lokale Inclusie 2012-2023
Bijlage(n)	
Deadline advies	14 april 2020

Status		
Ter kennisname		
Ongevraagd advies		
Gevraagd advies	X	

Besluitvorming door		Toelichting
Ambtelijk / management		Het advies betreft: de Agenda Lokale Inclusie 2012-2023
College		
Gemeenteraad	X	

Inleiding
De Adviesraad Sociaal Domein Hilversum (ArSD) heeft in zijn vergadering van 19 maart 2020 gesproken over de Agenda Lokale Inclusie 2012-2023 en verder overleg per mail gevoerd. Inclusie houdt in: erbij horen, geaccepteerd worden, niet uitgesloten worden, sociale rollen kunnen vervullen, iets nuttigs kunnen doen en eigen keuzes maken. Oftewel naar vermogen volledig kunnen deelnemen aan de samenleving. Binnen de samenleving zijn meerdere groepen te onderscheiden waarvoor niet al deze voorwaarden vervuld zijn: speciaal voor mensen met een handicap (beperking) geldt dat zij op veel terreinen een enorme achterstand hebben. Door de Ratificatie van het VN-Verdrag is aan de gemeente(raad) de verplichting opgelegd om in hun periodieke plannen voor de Jeugdwet, Wmo en Participatiewet op te nemen hoe de gemeente uitvoering geeft aan de het VN-Verdrag. Deze plannen moeten worden samengevoegd in het integraal plan: de Lokale Inclusie Agenda.

Met uw inleiding en bovenstaande in gedachten heeft de ArSD naar de ter advisering aangeboden Lokale Inclusie Agenda gekeken.

Hieronder treft u zijn op- en aanmerkingen, aanvullingen en adviezen aan.

Algemene en inhoudelijke opmerkingen

Algemeen:

De Agenda Lokale Inclusie getuigt van goede wil. Er worden veel onderwerpen bij de kop genomen, zoals blijkt uit bijlage 1: Uitgebreide versie van bestaande activiteiten, projecten die her en der in de gemeente worden (en werden) uitgevoerd.

Wat ontbreekt is een samenhangende, integrale visie op hoe het beleid in de gemeente zo vorm gaat krijgen dat iedereen bij de ontwikkeling en uitvoering van het beleid binnen de diverse domeinen altijd aandacht besteed aan mensen met een handicap.

Dat dit nodig is blijkt al uit de Lokale Inclusie Agenda zelf. Daar waar duidelijk is dat de agenda zich moet richten op mensen met een beperking, wordt bijvoorbeeld diversiteit betrokken bij de agenda, maar niet zoals benoemd en bedoeld in het VN-Verdrag Handicap. Dat kent o.a. als een grondbeginsel: Respect voor verschillen en aanvaarding dat personen met een handicap deel uitmaken van de mensheid en menselijke diversiteit. Het slaat dus niet op kleur, gender, godsdienst, enz.

Diversiteit van de samenleving bevorderen kan, behalve waar het deelname door mensen met een handicap betreft, niet de bedoeling zijn van de Agenda-zoals uitgewerkt in artikel 5 van het VN-Verdrag. Het lijkt op oneigenlijk gebruik van de Lokale Inclusie Agenda voor andere doelgroepen.

Overigens is het begrip beperking of handicap in het VN-verdrag breed genomen (art 1: Personen met een handicap omvat personen met langdurige fysieke, mentale, intellectuele of zintuiglijke beperkingen die hen in wisselwerking met diverse drempels kunnen beletten volledig, effectief en op voet van gelijkheid met anderen te participeren in de samenleving.)

- ⇒ De ArSD adviseert om te voorkomen dat de indruk wordt gewekt dat de Lokale Inclusie Agenda oneigenlijk wordt gebruikt voor andere doelgroepen en de agenda hierop aan te passen: de agenda bevat alleen beleid bedoeld om voor mensen met een beperking deelname aan de samenleving mogelijk te maken.
- ⇒ De ArSD adviseert met klem een samenhangend, integraal beleid op te stellen om meedoen aan de samenleving voor mensen met een handicap mogelijk te maken in de vorm van een Lokale Inclusie Agenda.

De ArSD is op een vroegtijdig tijdstip betrokken bij het meedenken over de Lokale Inclusie Agenda, waarbij versies zijn voorgelegd en besproken die slechts in de verte doen denken aan de huidige ter advisering voorgelegd versie.

Inhoudelijk per pagina.

Pagina 2: In cijfers:

Hier staat: "In Hilversum willen we dat inwoners naar vermogen mee kunnen doen in hun wijk." De ArSD vraagt zich af of het werkelijk de bedoeling is de deelname van de Hilversummer aan de samenleving te beperken tot hun wijk. Dat is in strijd met de bedoeling van het VN-Verdrag.

⇒ Zin aanpassen.

Pagina 3:

Uit de GGZ-Gezondheidsmonitor blijkt dat 32 % van de bevolking in de leeftijd 19 t/m 64 jaar in Hilversum een beperking of aandoening heeft. De ArSD verwacht dat dit percentage onder de groep 64+ nog hoger zal liggen.

Pagina 5

Uit de opsomming op pagina 5 en 6 blijkt tevredenheid omdat er al wel wat gebeurt op inclusie-gebied in Hilversum.

Maar de ArSD mist de samenhangende integrale visie op het inclusie beleid en ziet tevens dat een aantal van de genoemde acties verplicht zijn vanuit andere wetten en regels van de centrale overheid. Voorbeeld hiervan is bijvoorbeeld passend onderwijs, de GPK en het vervoer.

Daarnaast blijkt dat de gemeente pas in actie komt zoals bijvoorbeeld bij het verkrijgen van een landelijke subsidie aandacht voor inclusief sporten (dat wil zeggen sport door mensen met een handicap) een eis is. Dat is reactief en geen proactief beleid.

⇒ De ArSD adviseert om in plaats van een reactief beleid een proactief beleid in de Lokale Inclusie Agenda op te nemen.

De ArSD was verrast te zien dat de gemeente ook het landelijk vervoer van mensen met een beperking subsidieert. Klopt dit wel?

Wat de ArSD ook ziet is het ontbreken van op de persoon met een handicap afgestemde mogelijkheden om aan de samenleving deel te nemen, bijvoorbeeld een passende dagbesteding als werken door een handicap niet mogelijk is.

Pagina 6.

Hier staat een storende fout: Daar waar BTW staat moet BTB staan.

Vanuit de achterban heeft de ArSD vernomen, dat in het verleden regelmatig geprobeerd is met wisselend succes de BTB van diverse cultuurinrichtingen te verbeteren. Wisselend succes, omdat sommige cultuurondernemers wezen op het feit dat door de gemeente daarop nauwelijks toezicht was. Manieren om dat te verbeteren zouden in de Lokale Inclusie Agenda opgenomen moeten worden.

⇒ Ook hier is proactief beleid nodig waarbij in ieder geval, zoals ook een verplichting is volgens het VN-Verdrag lokale ervaringsdeskundigen betrokken moeten worden.

Pagina 7.

Waar Liggen de kansen: "Zodat iedereen mee kan doen in hun buurt net als ieder ander." De ArSD vindt dit te beperkt en niet conform het doel van het VN-Verdrag Handicap: Ieder persoon (met een handicap) kan meedoen in de samenleving .

⇒ Zin en dus beleid wijzigen in: Zodat iedereen (overal) kan meedoen in de samenleving.

Speerpunt 1: Onduidelijk is wat de ABCD-methode bijdraagt aan de sociale toegankelijkheid

van de mensen met een handicap. De methode zou moeten bijdragen aan een verbetering van de bejegening van mensen met een beperking waarbij rekening gehouden wordt met hun (on)mogelijkheden?

Maar zoals hier wordt uitgelegd, de methode is in essentie bedoeld om van binnenuit de wijk te werken aan een in economisch, cultureel en sociaal opzicht leefbare buurt door het tot stand brengen van sociale relaties en onvermoede capaciteiten van bewoners, organisaties en instellingen te binnen de lokale gemeenschap te mobiliseren.

De methode is dan ook ontwikkeld tbv sociaaleconomisch zwakkere wijken en niet als methode om de bewustwording te bevorderen ten aanzien van personen met een handicap, en de eerbiediging van de rechten en waardigheid van personen met een handicap te stimuleren, noch als methode om de bewustwording van de capaciteiten en bijdragen van personen met een handicap te bevorderen (VN-Verdrag Handicap Art 8.1. a en c).

De ABCD-methode gaat volledig voorbij aan het probleem van de sociale toegankelijkheid van mensen met een beperking. Voordat de ABCD-methode wordt gebruikt zal eerst gewerkt moeten worden aan die bewustwording.

- ⇒ De ArSD adviseert in de Lokale Inclusie Agenda op te nemen: op veel concretere manier door middel van bewustwordingscursussen en in overleg en met inzet van ervaringsdeskundigen te werken aan een verbetering van de sociale toegankelijkheid.
- ⇒ De ArSD wil daarnaast erop wijzen dat ook de fysieke toegankelijkheid hierbij van belang is.
- ⇒ De ArSD merkt op dat in de speerpunten 2, 3, 4 en 5 een aantal concrete acties genoemd staan die nog wel ingebed moeten worden in een integrale, samenhangende Agenda.

Pagina 7.

- ⇒ De ArSD wijst erop dat een 'gebruiker' niet automatisch een ervaringsdeskundige is. Een ervaringsdeskundige kan kennis die door reflectie op de eigen ervaringen en ervaringen van deelgenoten is vergaard, aangevuld met kennis uit andere bronnen, inzetten ten behoeve van anderen.

Pagina 8.

"Deze kennis moeten we op peil houden."

Helaas zijn dit trainingen geweest voor een paar specifieke doelgroepen waarvan er zeker 1 geen enkele relatie heeft met de doelgroepen waarover de Inclusie Agenda moet gaan, namelijk mensen met een beperking.

Weliswaar wordt gesproken over trainingen voor andere medewerkers dan die van dienstverlening, maar ook hier wordt op geen manier duidelijk of dit om mensen met een beperking gaat.

- ⇒ De ArSD mist concreet beleid om structureel bewustwording bij de gemeente te bevorderen.
- ⇒ Ondertekening van het 'Manifest Iedereen doet mee!' moet geen lood om oud ijzer zijn. Het betekent dat een gemeente daadwerkelijk volgens een duidelijk plan, dat in de inclusie agenda verwoord is, aan de slag gaat met de inclusie verbeteren van mensen met een beperking.

De ArSD mist een dergelijk plan in het voorliggende concept. Het is geen integraal plan waarin alle aspecten van inclusie van mensen met een beperking worden meegenomen samen met een aanpak voor verbetering daarvan. Overigens is de ArSD op de hoogte van het gegeven, dat ondertekening van het manifest niet inhoudt dat alle onderdelen uit het plan dat wil zeggen de Lokale Inclusie Agenda allemaal tegelijk aangepakt gaan worden.

⇒ Inclusief sporten: Het is de ArSD niet duidelijk waarom een workshop over diversiteit in de sport in een adem genoemd wordt met die over inclusie.

Inclusie is de term die in Nederland en dus in de Inclusie Agenda gebruikt wordt voor het op volwaardige wijze meedoen van mensen met een beperking aan de samenleving. Dit geldt zowel voor mensen over de hele genderschaal van man tot vrouw en voor alle mogelijke kleuren. Bijvoorbeeld het missen van een been of blind zijn of allebei is meer bepalend voor een mens om wel of niet mee te kunnen doen dan huidskleur, gender oid.

Pagina 9

Toegankelijk cultureel aanbod, toegankelijk evenementen, toegankelijke horeca: Hier worden een aantal concrete acties genoemd, die niet veel hoeven te kosten en waarvoor gedurende een flink aantal jaren door mensen uit de doelgroep van mensen met een handicap aandacht is gevraagd.

⇒ De ArSD adviseert: neem toegankelijkheid op in de vergunningen!

⇒ De ArSD wijst als voorbeeld naar de Gemeente Utrecht waar elk evenement op toegankelijkheid wordt getoetst en waar op een speciale site wordt aangegeven waar en hoe men ergens kan komen en andere nuttige zaken.

Inclusief werken: het valt op dat de meeste van deze hier genoemde acties voortkomen uit wat nu al met de regio wordt aangepakt.

⇒ De ArSD wil daarnaast graag weten, omdat hier de term kandidaat wordt gebruikt voor mensen die kunnen werken, wat er voor niet-kandidaten in gang wordt gezet.

Pagina 10

⇒ De ArSD wijst op de inzet van ervaringsdeskundigen bij bevorderen BTB van de gebouwde ruimte bij het begin, maar ook tijdens en na voltooiing van een project.

Voorbeeld: In de gemeente Gooise Meren heeft men daartoe een convenant gesloten met ervaringsdeskundigen.

Pagina 12.

Banen creëren bij werkgevers: ondersteuning vanuit UWV. Werkgevers hebben liever ZZP-ers omdat zij kunnen werken waar de nood hoog is en geen begeleiding nodig hebben.

⇒ Er zal meer moeten worden gedaan om uitkeringsgerechtigden een kans te geven. Meer aansluiting bij ervaring, of meer voorbereiding vanuit UWV om werknemer meer te laten aansluiten op werkprocessen.

Pagina 13.

Eerste alinea: "Tevens wordt er ingezet op preventie om te zorgen dat kinderen een indicatie nodig hebben."

⇒ De ArSD vraagt wat hier precies bedoeld wordt.

Graag een uitleg wat die preventie behelst en of het een inclusief schoolbezoek stimuleert. Of is het puur een maatregel om geld te besparen voor de toekomst als gevolg van escalatie van opvoedings- en gedragsproblemen?

Bouwen en wonen:

⇒ De ArSD denkt dat dit niet klopt en dat in het Bouwbesluit iets anders wordt bedoeld.

Kijk in de integrale toelichting bij het bouwbesluit:

2012https://www.bouwbesluitonline.nl/docs/wet/bb2012_nvt/artikelsgewijs/hfd4/afd4-4.

Het voorbeeld van de woning bijvoorbeeld gaat over woningen van 4 of meer verdiepingen

die een personenlift moeten bevatten omdat zij een zogenaamde toegankelijkheidssector moeten bevatten. Dat is een voor personen met een functiebeperking zelfstandig bruikbaar en toegankelijk gedeelte van een gebouw.

- ⇒ De ArSD adviseert: Architecten moeten niet de vrije hand krijgen, maar een eisenpakket waar een openbaar gebouw aan moet voldoen ten behoeve van alle inwoners van Hilversum. Het Bouwbesluit mag daarbij als de basis gezien worden.
- ⇒ Een voorstel vanuit de ArSD is een Meldpunt om aan te geven of een gebouw wel of niet toegankelijk is.

Pagina 14.

De ArSD is gecharmeerd van woondienstenzones, zoals ook werden genoemd in adviezen van zijn voorganger de Wmo-raad. Helaas zijn de genoemde gedeeltelijk ontmanteld.

Vervoer naar vrijetijdsbesteding: Hier staan twee zaken waarover de ArSD een opmerking wil maken:

- ⇒ Vervoer naar vrijetijdsbesteding valt niet onder Wmo-vervoer. Betekent dit hier een voorzetje om dat te regelen in de toekomst? Of wordt hier vervoer naar dagbesteding bedoeld?
- ⇒ De ArSD is niet bekend met subsidie aan landelijk vervoer van personen met een handicap. Dit is toch iets van de Rijksoverheid?

Pagina 15.

Sport:

5^e alinea: Hier wordt een intermediair en het jeugdsportfonds genoemd.

- ⇒ De ArSD zou daar graag wat meer uitleg over zien opgenomen. Wie kan de intermediair zijn?

De genoemde organisaties voor sport door (bepaalde) groepen van mensen met een handicap bestaan al jaren en zijn vrijwilligersorganisaties. Maar ze zijn niet op initiatief van de gemeente ontstaan. De gemeente faciliteert hen met subsidie. Ze zijn gericht op een deel van de groep mensen met een handicap en ook niet speciaal op Hilversummers.

Verenigingsondersteuning Hilversum wordt genoemd: door het zelfredzamer maken van sportverenigingen zal het neveneffect meer inclusief sporten zijn.

- ⇒ De ArSD heeft niet kunnen ontdekken dat het een logisch uit het ander voortvloeit. Is dit in de voorwaarden voor ondersteuning opgenomen?

Pagina 16:

Evenementen: Op dit moment worden er nog geen eisen gesteld aan toegankelijkheid van evenementen voor mensen met een handicap.

- ⇒ De ArSD wijst op het goede voorbeeld van Utrecht waar al jaren eisen aan de toegankelijkheid van elk cultuurevenement worden gesteld en waar op een speciale website wordt aangegeven wat men kan verwachten, met betrekking tot toegankelijkheid.

Pagina 17:

Vermeld wordt in de opsomming van dingen die de gemeente al doet en waar mee ze hopelijk doorgaat, dat de website goed toegankelijk is.

- ⇒ De ArSD meent, dat nog niet alle stukken goed toegankelijk zijn voor alle doelgroepen. Lang niet alle taal is op B1 niveau, doorklikken werken lang niet allemaal goed en/of zijn onvindbaar. Sommige stukken blijven in pdf gepubliceerd, waardoor ze onleesbaar zijn

voor mensen met een visuele beperking. Het blijft noodzakelijk de website 'handmatig' te laten controleren door ervaringsdeskundigen.

1. Tot slot:

De Agenda blijkt een vaag stuk zonder conclusies. Daadkracht ontbreekt. Mogelijk komt dit omdat de gemeente geen financiële middelen beschikbaar wil of kan stellen voor de uitvoering van de Lokale Inclusie Agenda? Nu wordt in de Agenda vooral teruggekeken op projecten die min of meer toevallig al lopen. En lijkt het beleid te bestaan uit: we gaan iets doen als het Rijk weer een stimuleringssubsidie voor een onderdeel van het programma Mooi Meedoen (?) ter beschikking stelt.

⇒ De ArSD adviseert om in overeenstemming met een in de Lokale Inclusie Agenda op te nemen samenhangend, integraal beleid, daarvoor ook de benodigde financiën ter beschikking te stellen.

Verder heeft de ArSD heeft ook een groot aantal taalfouten in de Agenda gevonden die de leesbaarheid niet ten goede komen.

Advies

Gezien alle inhoudelijke opmerkingen (ook taalkundig) en adviezen van de ArSD geeft de ArSD de voorkeur aan een nieuw geschreven Agenda Lokale Inclusie met aandacht voor een proactief beleid en een "inclusieve" financiële paragraaf, losgekoppeld van reguliere taken boven een aangepaste agenda .

Stemming		Oordeelsvorming	
Per mail			

Handtekening voorzitter

Namens de Adviesraad Sociaal Domein Hilversum,

